

videokonference og skal samtidig aftale, hvilke foranstaltninger der skal træffes i den forbindelse. Disse foranstaltninger iværksættes i overensstemmelse med medlemsstaternes nationale ret og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og andre relevante internationale instrumenter.

For at beskytte den tiltalte er det altid en betingelse, at denne giver sit samtykke inden afhøringen. Efter som en tiltaltes stilling i sagens natur er forskellig fra et vidne eller en sagkyndigs, fastsættes det endvidere, at Rådet skal fastsætte de bestemmelser, der måtte være nødvendige for at beskytte tiltaltes rettigheder. Fastsettelsen af sådanne bestemmelser er dog ikke nogen forudsætning for, at stk. 9 kan finde anvendelse.

I relation til afhøring af vidner og sagkyndige ved hjælp af telefonkonference følger det af artikel 11, stk. 1, at hvis en person befinder sig på én medlemsstats område, og skal afhøres som vidne eller sagkyndig af de judicielle myndigheder i en anden medlemsstat, kan denne medlemsstat, hvis der er hjemmel herfor i national ret, anmode om bistand fra den første medlemsstat med henblik på at foretage afhøring ved hjælp af telefonkonference.

Det fremgår af den forklarende rapport, at denne form for afhøring kan være særlig praktisk i situationer, hvor der f.eks. er brug for en forklaring om et rutinespørgsmål fra et vidne. Endvidere er det forholdsvis nemt og billigt at foranstalte og foretage sådanne afhøringer.

Stk. 2-5 indeholder de nærmere regler for afhøring af vidner og sagkyndige ved hjælp af telefonkonference.

Det fremgår af stk. 2, at afhøring kun kan foretages ved hjælp af telefonkonference, hvis vidnet eller den sagkyndige indvilliger i, at afhøringen foregår på denne måde.

Det fremgår af stk. 3, at den anmodede medlemsstat skal tillade afhøring ved hjælp af telefonkonference, hvis dette ikke strider mod dens grundlæggende retsprincipper.

Stk. 4 stiller nogle krav til indholdet af de oplysninger, der skal meddeles i forbindelse med en anmodning om afhøring ved hjælp af telefonkonference. Foruden de oplysninger om navn, adresse m.v., der er nævnt i artikel 14 i 1959-konventionen, skal anmodningen indeholde oplysning om navnet på den judicielle myndighed og de personer, der skal foretage afhøringen, samt en angivelse af, at vidnet eller den sagkyndige er rede til at medvirke ved en afhøring ved hjælp af telefonkonference.

Det følger af stk. 5, at den praktiske tilrettelæggelse af afhøringen aftales mellem de berørte medlemssta-

ter. Det fremgår endvidere af stk. 5, at i forbindelse med en sådan aftale forpligter den anmodede medlemsstat sig til at underrette vidnet eller den sagkyndige om tid og sted for afhøringen (stk. 5, litra a), sørge for identifikation af vidnet eller den sagkyndige (stk. 5, litra b), og kontrollere, at vidnet eller den sagkyndige har indvilliget i afhøring ved hjælp af telefonkonference (stk. 5, litra c).

I henhold til stk. 5 kan den anmodede medlemsstat for så vidt angår den praktiske tilrettelæggelse af afhøringen kræve, at bestemmelserne i artikel 10, stk. 5 og 8 (om henholdsvis fremgangsmåde, vidnetvang og strafansvar for falsk forklaring), finder anvendelse i forbindelse med afhøringen, i det omfang de er relevante. Artikel 10, stk. 7 (om udgifter), finder automatisk anvendelse, medmindre de berørte medlemsstater aftaler andet.

3.2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Det følger af retsplejelovens § 190, 1. pkt., at reglerne i retsplejeloven finder anvendelse på vidneafhøringer efter begæring af udenlandske myndigheder. Det følger endvidere af retsplejelovens § 190, 2. pkt., at en anmodning om iagttagelse af en særlig form eller fremgangsmåde så vidt muligt bør imødekommes, medmindre dette vil være åbenbart uforeneligt med landets retsorden. Det følger endelig af retsplejelovens § 209, at de om vidner givne regler med de lempelser, der følger af forholdets natur, skal anvendes på syns- og skøns mænd, for så vidt bestemmelserne i kapitlet 19 om syn og skøn ikke er til hinder derfor.

Retsplejelovens § 190 sammenholdt med § 209 giver hjemmel til at foretage afhøring her i landet af vidner og syns- og skøns mænd til brug for retssager, herunder straffesager, der behandles i udlandet. Hverken de nævnte bestemmelser eller retsplejeloven i øvrigt indeholder klar hjemmel til at foretage afhøring af vidner eller syns- og skøns mænd ved hjælp af videokonference eller telefonkonference som forudsat i konventionens artikel 10 og artikel 11, herunder således, at afhøringen foregår under ledelse af den udenlandske myndighed. I praksis synes anvendelse af telefonmøder dog at finde sted i et vist omfang, f.eks. i forbindelse med forberedelse af civile sager (se forudsætningsvis U 2001 s. 1891 V).

Efter artikel 10, stk. 2, har den anmodede medlemsstat som udgangspunkt pligt til at imødekomme en anmodning om afhøring af vidner eller sagkyndige ved hjælp af videokonference, og det følger af artikel 10, stk. 9, modsætningsvis, at en medlemsstat ikke har mulighed for at tage forbehold for artikel 10, stk. 1 til